

INFORME SOBRE LA RÀDIO A CATALUNYA
2009

DOSSIER DE PREMSA

L'INFORME SOBRE LA RÀDIO A CATALUNYA 2009:

RESUM DE LES PRINCIPALS CONCLUSIONS

- La crisi econòmica global ha marcat el desenvolupament de l'any 2009 i el sector radiofònic català no ha estat capaç d'escapolir-se de la seva influència. La greu davallada del mercat publicitari ha afectat els comptes de la majoria d'empreses de comunicació, que han presentat uns balanços econòmics negatius. Alhora, l'any 2009 serà recordat per la unió sense precedents de totes les ràdios i televisions, públiques i privades, enfront la pirateria, reflectida en el *Manifest contra les il·legals pirata* publicat el 3 de novembre.
- **L'any 2009 hi havia a Catalunya 886 freqüències de ràdio en FM diferents en ús: 583 públiques, 195 privades i 108 del tercer sector.** Tot i representar la quarta part de totes les ràdios existents a Catalunya i ocupar el 12% de totes les freqüències actives en FM, l'anomenat tercer sector segueix pendent de regularització. El capítol I de l'Informe (*Mapa de la radiodifusió analògica i evolució històrica del tercer sector 1979-2009*), fa un repàs cronològic que confirma aquesta manca de regulació al llarg dels darrers trenta anys i intenta definir els diferents models de ràdios que s'hi amaguen sota l'etiqueta.

- La ja tradicional homogeneïtat de la oferta radiofònica proposada per les diferents emissores del país ha estat discutida per algunes iniciatives dutes a terme per les ràdios públiques catalanes. Així, un nou projecte ha capgirat el model de programació de Ràdio 4, i COMRàdio ha presentat el projecte *Sindicada 2.0* que permetrà l'intercanvi de continguts entre les diferents emissores locals pertanyents a la Xarxa COM.
- **L'audiència del mitjà radiofònic va augmentar a Catalunya durant el 2009 quatre punts percentuals situant-se en un 56% i recuperant el percentatge obtingut l'any 2004.** Les emissores musicals es presenten com les principals responsables d'aquesta recuperació i ja representen un 30% del consum total de ràdio al nostre país.
- La homogeneïtat de l'oferta, el descens de l'impacte de la marca, el trencament del vincle emocional amb l'oient amb la desaparició del discjòquei, i la irrupció d'Internet com a nou prescriptor musical, es presenten com algunes de les causes de la desafecció del públic jove envers la ràdio. *L'Informe sobre la Ràdio a Catalunya 2009* presenta un resum de la recerca *La ràdio i els joves: problemàtica actual i tendències de futur*, finançada per l'Associació Catalana de Ràdio i presentada el passat mes de desembre de 2009.
- La crisi econòmica ha afectat, i molt, la ràdio catalana. Però durant la segona meitat de l'any 2008 –darrer any del qual es pot obtenir informació oficial sobre els comptes de les emissores- el sector radiofònic català va mostrar una afectació menor que el conjunt de la ràdio a l'Estat.

A més, durant el període 2008-2009, la davallada d'ingressos per publicitat fou menor a la ràdio que en altres mitjans.

- **La inversió publicitària de la ràdio a Catalunya durant el 2009 ascendeix a 57,7 milions d'euros, un 18,8% menys que a l'any 2008.**

La davallada és major a Catalunya que a la resta de l'Estat (tot i lo apuntat en el punt anterior sobre l'any 2008). La ràdio temàtica ha esgarrapat tres dècimes percentuals de quota de mercat a la ràdio generalista. Les perspectives anuncien una nova caiguda del mercat publicitari durant el 2010 i per tercer any consecutiu.

- El 2009 ha estat l'any de l'apogeu de les xarxes socials com a solucions de comunicació per a les empreses radiofòniques. Poques han estat les que han obviat el desenvolupament d'estratègies comunicatives a Facebook o Twitter. El Youtube esdevé una possibilitat que, tot i la seva naturalesa videogràfica, està sent estudiat per algunes *bitcasters* catalanes.

L'OBSERVATORI DE LA RÀDIO A CATALUNYA

QUI SOM?

L'*Observatori de la Ràdio a Catalunya* forma part del GRISS, grup de recerca consolidat (2009SGR1013) reconegut per la Generalitat de Catalunya, adscrit al Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'OBS té com objectiu convertir-se en una instància de recerca independent dedicada a la realització d'estudis i a la celebració d'activitats d'interès pel conjunt del sector. Compta amb el suport de tots els operadors públics i privats de diferents àmbits i de les seves associacions més representatives i disposa d'un Comitè Científic que impulsa les seves accions. L'*Observatori de la Ràdio a Catalunya* es constitueix l'abril de 2007 com un organisme independent que garanteix la qualitat de la recerca en matèria de radiodifusió a Catalunya.

Per a més informació: www.l-obsradio.cat

QUÈ FEM?

Entre les activitats de l'*Observatori de la Ràdio* destaca la organització i producció de diferents jornades sectorials (conferències, *master class*, xerrades) d'interès per a la ràdio catalana, com per exemple les dues classes magistrals dirigides a professionals del sector a càrrec del Sr. Dan O'Day, un dels majors especialistes en comunicació radiofònica del món, que es van dur a terme el passat mes de desembre a Barcelona.

A banda de la producció d'actes d'interès per al sector, l'OBS destaca per la seva tasca de recerca entorn la ràdio catalana. El passat mes de desembre es va presentar l'informe "*La Ràdio i els Joves: Problemàtica Actual i Tendències de Futur*", una recerca que pretén esbrinar els motius de l'estancament de les audiències corresponents a les franges d'edat compreses entre els 14 i els 24 anys, un públic cada cop menys interessat per allò que la ràdio els pot oferir, quelcom

preocupant si tenim en compte que aquestes generacions configuren el públic potencial del sector a mig termini.

Actualment, tenim un projecte de recerca en vies de finalització: "*Estudi sobre el Futur de la Radiodifusió Digital a Catalunya*", que esdevé la mostra més evident de l'interés que des de l'OBS hem mostrat per a la sensibilització dels diferents actors del sector radiofònic envers la digitalització del mitjà, un procés que es presumeix inevitable per a garantir la seva supervivència.

L'INFORME SOBRE LA RÀDIO A CATALUNYA

És sens dubte el projecte de recerca més important que encarem any rere any des de l'Observatori de la Ràdio a Catalunya. L'*Informe sobre la Ràdio a Catalunya* respon a un dels objectius que es van plantejar durant el III Congrés de la Ràdio a Catalunya (maig de 2006): solucionar la manca de dades i xifres exactes sobre la ràdio catalana i establir un mecanisme de compilació fiable per a fer públiques i de consulta general aquestes dades, imprescindibles per a poder elaborar una radiografia el més fidedigne possible de l'estat de salut del sector. Així, i al llarg dels seus capítols, l'*Informe* analitza la ràdio catalana des dels diversos vectors d'anàlisi: el mapa de la radiodifusió analògica a Catalunya, les estratègies programàtiques i el consum per part dels oients, la inversió publicitària al sector i les vies de finançament, o la relació amb les noves tecnologies, amb Internet al capdavant.

L'*Informe sobre la Ràdio a Catalunya* es va estrenar fa dos anys amb l'edició corresponent als anys 2006-07 amb una excel·lent acollida per part de la indústria cultural catalana. Un any més tard, durant la presentació de l'*Informe sobre la Ràdio a Catalunya 2008*, el propi Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, va definir la recerca com "un projecte molt útil, que ha d'ajudar el sector radiofònic català, però que també ha de servir de guia per a les polítiques que emprenem des del Departament" i va apostar per la seva continuïtat

en el futur. La d'enguany és la tercera edició de l'Informe, i des de l'OBS ja estem treballant en la elaboració de l'edició corresponent a l'any 2010.

LA WEB DE L'OBSERVATORI

A l'adreça www.l-obsradio.cat podeu trobar tota la informació que es genera al voltant de l'OBS. Més enllà d'esser un simple portal corporatiu, la web de l'Observatori pretén ser l'espai de trobada virtual del sector radiofònic català a Internet.